

עין משפט  
גר מצוה  
נח:

[illegible]

**הזהב פרק רביעי בבא מציעא**

עשה אציתיו אין לי להזכיר:  
בטחון כמו שמתי זהב כסלי

איפכא מסתברא אמר ליה איסמיה אמר ליה לא הכי קאמר קדשים שחייב באחריותן חייב דאיתרבו מבה' וכחש ושאינו חייב באחריותן פטור דאמעט' מעבמותו וכחש: רבי יהודה אומר אף המוכר ספר תורה מרגלית ובהמה אין להם אונאה: תניא רבי יהודה אומר אף המוכר ספר תורה אין לה אונאה לפי שאין קץ לדמיה בהמה ומרגלית אין להם אונאה מפני שאדם רוצה לזווג אמרו לו והלא הכל אדם רוצה לזווג ורבי יהודה הני חשיבי ליה והני לא חשיבי ליה ועד כמה אמר אמימר עד כדי דמיום תניא ר' יהודה בן בתירה אומר אף המוכר סוס וסיף וחמטיום במלחמה אין להם אונאה מפני שיש בהן חיי נפש: **מתני'** כשם שאונאה במקדש וממכר כך אונאה בדברים לא יאמר לו בכמה חפץ זה והוא אינו רוצה ליקח אם היה בעל תשובה לא יאמר לו זכור מעשך הראשונים אם הוא בן גרים לא יאמר לו זכור מעשה אבותיך שנאמר יוגר לא תונה ולא תלחצנו: **גמ'** ת"ר לא תונו איש את עמיתו באונאת דברים הכתוב מדבר אחת אומר באונאת דברים לא יאמר לו באונאת ממון כשהוא אומר זכור ממכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך הרי אונאת ממון אמר הא מה אני מקיים לא תונו איש את עמיתו באונאת דברים הא כיצד אם היה בעל תשובה אל יאמר לו זכור מעשך הראשונים אם היה בן גרים אל יאמר לו זכור מעשה אבותיך אם היה גר ובא ללמוד תורה אל יאמר לו פה שאכל נבילות וטרפות שקצים ורמשים בא ללמוד תורה שנאמר מפי הגבורה יאם היו יסורין באין עליו<sup>א</sup> אם היו חלאים באין עליו או שהיה מקבר את בניו אל יאמר לו כדרך שאמרו לו חביריו לאובי' הלא יראתך כסלתך תשותך ותוס דרכיך זכר נא מי הוא

גראין הפך לשאינו חייב באחריות  
ריותן ואם באת לחייבו בשל גבוה  
לו לומר קדשים שחייב באחריות  
ו וכתש שאינו חייב באחריות חייב  
שאינו קורא צהו צה' וכתש ועוד

והדדיות הזה היה לחובי טפי דהא  
שומרי הקדשות פטורין מן השביעה  
ומכלל על דיה: **איסמיה**. אסיר  
האסיר וז מגירסתי: **הכי קאמר רב**.  
האסיר שני קורא בה' ו' וכחש לו  
משמע בה' וכחש ו' וכחש לו  
ולחייבה משום שהן של הקדש אלא  
הכי קאמר קדשים שייב בחמירות  
חייב קרבן שביעה לפי שהן של  
עמינו ועל כן צאח לפטורין על  
של הקדש להכי אמר בה' וכחש  
לדבריייה אף אם יש בהן ד' גבוה:  
**ושאין חייב בחמירות פטור**. לפי  
שהיא קורא בהן למעטן עמינו  
וכחש ו' ובה' ליכא עמינו ואימנע  
מבעמיתו וכחש: **לוונן**. מי שיש לו  
שור ופה להרישה מחור על אחר  
שמוחו למדוד עמו צעול שקהלמד  
שור חלש על אחר (עם מקל) את  
הבדיל וכן מרגלים נאח (עם מקל) על  
למלאות עם חזירתה בזהב מן

הימדרית: חשיבי לים. וחשיבי לו זיווג:  
ועוד כמה. לא היו אנושא: כדי  
דמיוס. כפלים: חטיטוס. מנן:  
המלחמה. בחון המלחמה: שפרי דר  
המסור לנב. ולפיק נאמר צו ירחת  
מאלהיק. האי שהרי ליתן טעם למה  
נאמר צו יראה נקט ליה ויסי קאמר  
שהרי כל הדברים הללו אין טובתן  
ורבתן מסורה להפיר אלא לנצו של  
עושה הוא יודע אם לעקל אם  
לעקלקלות ויכול הוא לומר לא עשיתי  
כי אם לטובה הייתי סבור שיש לך  
תבואה למכור או הייתי חפץ לקטל  
מקם זה: וכל דבר המסור לנב. של  
נאמר צו הי ירא מן הידע  
ממשנות אם לטובה אם לאוואה: הכל  
ס"ד. ובי הכל יורדין: הי"ג כל היורדין  
לגויהסם עולין: דש ביה. כבר הורג נבך  
שחכיסו אותו כן ואין פניו מתבלנות  
ומכל מקום זה להכלילנו מחיין:  
ובלעזי

זה ממנו לא יאמר להם  
בו שלא מכר מעולם ר"י  
ועה שאין לו דמים שהרי  
בו ויראת מאלהך א"ר יוחנן  
אונאת ממון שזה נאמר בו  
אלהך ור' אלעזר אומר 'זה  
מר 'זה ניתן להשיבון וזה  
בר יצחק 'כל המלכין פני  
א אמרת רחוינא ליה דאזיל  
במערכא במאי וזהו א"ל  
הנם חוץ משלשה הכל ס"ד  
ה שיוורדין ואין עולין ואלו הן  
המכנה שם רע לחבירו מכנה  
בר בר חנה אמר רבי יוחנן  
נוה

ואינו נענש אם לא שיש בידו עבירות  
אם שיהא שם י"ב חדש וכולהו בשלא  
ויליט מאותן שהיו נדויקם לעולם:

נור

## מסורת הש"ס

(א) (או אם היו כ"ל).  
(ב) (מסמכים קיב: פ"ש).  
(ג) (קדושין לב:), (ד) פ"י לא  
מכיר ליה.

**תורה אור השלם**  
 1 וגר לא תונה ולא  
 לתלעזר ב' גרים ויתום  
 בארץ מערים.  
 שמות כב כ  
 2 ולא תונו איש את  
 עמיתו ויראה מאלהך  
 ב' אג' ו' אלהים.  
 ויקרא כז כ  
 3 ובי תמכרו ממכר  
 לעמיתך לא אהי מיד  
 לעמיתך אלונו את  
 ארץ: ויקרא כז כ  
 4 הלא יראתך כסלתך  
 תתקור ותום דרכיך: ו  
 גא' מ' הוא נק' אבד  
 ואיפה ישורם נאבד:  
 י"ל י

## הגהות הב"ח

(א) תום' ד"ה הלא  
וכ' דא"ל שטן לאברהם  
הלא: (ב) ד"ה חזן  
וכ' נידונין לעולם כגון  
המלכין: (ג) בא"ד בדתנן  
אע"פ שיש בידו:

מוסף רש"י

אף לא יתלה עינו על  
המקור בשעה שאין לו  
דמים. לקטת המקדש וממלא  
מספדי חנם שלא יקחני  
אחר מאחר שאתה מהפך בו  
(פסוקים ק"ב).